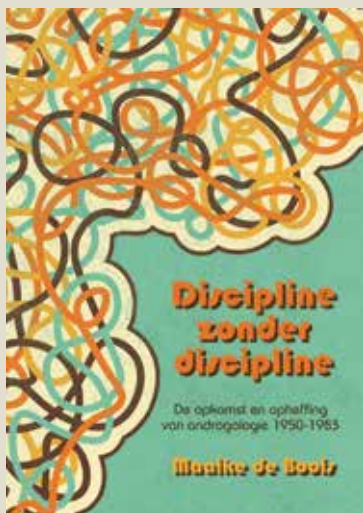

RECENSIE

DISCIPLINE ZONDER DISCIPLINE.

DE OPKOMST EN OPHEFFING VAN ANDRAGOLOGIE 1950-1983.

Maaike de Boois

Uitgave in eigen beheer, te bestellen

via: www.maaikedeboois.nl 2018

ISBN: 9789493014145

362 pagina's / € 25,-

Op 12 september promoveerde Maaike de Boois op dit uitgebreide historische onderzoek naar de opkomst en het opheffen van de andragologie als wetenschappelijke discipline. Het onderzoek had al de nodige aandacht gekregen, onder meer via een interview in *NRC Handelsblad* op 9 mei van dit jaar. Daarin zegt De Boois dat de definitie van 'andragologie' nooit is komen vast te staan. Haar hoofdstuk over de definitie en alle bijbehorende vertakkingen herschreef ze acht keer. 'Sommigen noemen het verandekunde, anderen vinden dat een vies woord. Het is niet te doen! Wat je ook opschrijft, het klopt nooit helemaal.' En dat is waarschijnlijk meteen een reden waarom het niet gelukt is om de andragologie als wetenschappelijke onderbouwing van wat destijds 'welzijnswerk' werd genoemd een stevige basis te geven, aan de hand van wetenschappelijke kennis over de processen die een rol spelen bij vorming van en hulpverlening aan volwassenen en over de begeleiding die daar bij paste.

De studie andragologie, sinds 1970 te volgen aan de universiteiten van Amsterdam en Groningen, was ondanks haar grote populariteit een kort leven beschoren. Al in 1983 hief minister Deetman andragologie als zelfstandige wetenschap op. 'Dat was, van buitenaf gezien althans, allerm minst vanzelfsprekend. Algemene vorming van volwassenen en hulpverlening

aan mensen die in de problemen zitten, vormen nog altijd een groot professioneel en maatschappelijk terrein. Daar kwam bij dat de studie een grote toeloop van studenten kende. Vanwaar dan de opheffing?' Op deze vraag probeert De Boois een antwoord te geven. Het opheffen had voor veel afgestudeerden grote gevolgen. Velen verloren hun baan, bijvoorbeeld degenen die op de universiteiten werkten. Bovendien verloor het begrip 'andragologie' zijn waarde en afgestudeerden gingen voortaan door het leven als 'sociaal wetenschapper', coach of interimmanager. Toch proberen enkelen het vak weer in het curriculum van de universiteit te krijgen, omdat er nog steeds behoefte aan zou bestaan. Is dat haalbaar? Of wordt de ambitie van de andragologie (om de wetenschappelijke onderbouwing te zijn van het sociale domein) inmiddels ingevuld door de ontwikkeling van lectoraten aan hogescholen (waar praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek plaatsvindt)? Of moet de wetenschappelijke onderbouwing juist leiden tot een verdieping van wetenschappelijke inzichten op universitair niveau?

Het boek van De Boois, dat zeer leesbaar is en prachtig is uitgegeven, geeft de nodige stof tot nadenken en discussie over deze vragen.

Jaap van Vliet

Redactielid Sozio

CONTACT MAKEN IN DE WERELD VAN DRANG EN DWANG.

HANDBOEK VOOR SOCIALE PROFESSIONALS.

Net als in het hiervoor besproken onderzoek van Menger gaat het in dit handboek over contact maken met cliënten in een gedwongen kader, maar nu beschreven door docenten van de Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN). Het betreft hier onvrijwillige of ongemotiveerde cliënten. Het boek beschrijft de dagelijkse praktijk vanuit het perspectief van de sociaal werker: oplossingsgericht, dicht bij de cliënt en diens netwerk, met als doel het bevorderen van eigen

kracht en zelfredzaamheid. De taak om te zorgen voor werkelijk contact met de cliënt staat hierbij centraal. Diverse gereedschappen die kunnen worden ingezet bij dwang en drang komen aan bod.

Een belangrijk hoofdstuk gaat over de ontwikkeling van een werkrelatie. In dit boek wordt daarbij grotendeels uitgegaan van de methodiek van de motiverende gespreksvoering, medio jaren zeventig ontstaan in de verslavingszorg in